

Na rokovanie vlády SR
Dňa 8. septembra 2021
K materiálu č. 13098/2021
K bodu č. 18

STANOVISKO

k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Radovana Kazdu, Jaromíra Šíbla, Tomáša Lehotského a Ľuboša Krajčíra na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 594)

I.

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Radovana Kazdu, Jaromíra Šíbla, Tomáša Lehotského a Ľuboša Krajčíra na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 594) predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky podľa § 70 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov predsedníčka Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky Marta Žiaková.

II.

Základným cieľom predkladanej novely je vytvorenie podmienok na osobitné konanie o povolení na umiestnenie jadrového zariadenia. Osobitné konanie by zabezpečilo, aby nové jadrové zariadenie bolo realizované na základe projektu akceptujúceho najbezpečnejšie a najmodernejšie riešenie vzhľadom na neustále sa zvyšujúce nároky na bezpečnú prevádzku takýchto zariadení.

Obsahom návrhu je zmena spôsobu rozhodovania Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky pri vydávaní súhlasu na umiestnenie stavby jadrového zariadenia.

Druhým dôvodom úpravy je dosiahnutie súladu s Dohovorom o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (Aarhuský dohovor). Nesúlad s dohovorom bol konštatovaný počas procesu Aarhus Convention Compliance Committee ACCC/C/2013/89/Slovakia. Odstránením rôznych druhov tajomstiev nesprístupňovaných verejnosti (napr. daňové tajomstvo, poštové tajomstvo) sa dosiahne súlad s Aarhuským dohovorom.

Medzirezortné pripomienkové konanie

V medzirezortnom pripomienkovom konaní, ktoré sa konalo od 15. júla 2021 do 28. júla 2021 bolo uplatnených 39 pripomienok z toho 10 zásadných subjektmi podľa čl. 31 ods. 1 Legislatívnych pravidiel vlády.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky navrhuje v čl. I bod 10 prvej vete na konci doplniť slová „v spolupráci s Policajným zborom“ a v druhej vete žiadame za slová „Slovenskej republiky“ vložiť slová „a s Policajným zborom“.

Odporúčame neakceptovať nakoľko navrhované ustanovenie § 28 ods. 4 atómového zákona definuje postup pri cvičení alebo reálnej udalosti na jadrovom zariadení alebo pri preprave. Ustanovenie nepopisuje činnosť v prípade zistenia nelegálneho alebo neautorizovaného nakladania s rádioaktívnymi alebo jadrovými materiálmi.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky navrhuje v čl. I bode 10 návrhu preformulovať navrhované znenie paragrafu a dať ho do súladu s požiadavkami zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Odporúčame akceptovať.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky navrhuje

1. bez odôvodnenia v § 18 zákona č. 541/2004 Z. z. doplniť nové odseky 2 až 7, ktoré znejú:
„(2) Ak ide o stavebné povolenie na stavbu jadrového zariadenia podľa § 2 písm. f) prvého bodu, žiadateľ zašle príslušnému orgánu elektronicky alebo písomne žiadosť o vyhodnotenie súladu s aktuálnosťou rozhodnutí vydanými podľa osobitného predpisu(y) a ich podmienkami vo vzťahu k životnému prostrediu, ktorá obsahuje písomné vyhodnotenie spôsobu zapracovania podmienok, určených v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní alebo v záverečnom stanovisku a projektovú dokumentáciu. Písomné vyhodnotenie pripomienok zabezpečuje žiadateľ. (3) Žiadateľ je povinný požiadať o vydanie o vyhodnotenia súladu príslušný orgán podľa osobitného predpisu pred začatím stavebného konania podľa § 18. (4) V tejto súvislosti príslušný orgán vyhodnotí, či v súvislosti so zmenami v životnom prostredí, vzhľadom na časový horizont realizácie navrhovanej činnosti, môže realizácia navrhovanej činnosti mať významné vplyvy na životné prostredie (5) Ak príslušný orgán podľa osobitného predpisu(y) zistí nesúlad podľa odseku 2, žiadateľ je povinný predložiť oznámenie o zmene navrhovanej činnosti na začatie konania podľa osobitného predpisu.. (6) Potvrdenie o súlade v čase začatia konania podľa § 18 nesmie byť staršie ako 6 mesiacov. (7) Potvrdenie o súlade nenahrádza záväzné stanovisko podľa osobitného predpisu.“.

Odporúčame ako duplicitnú **neakceptovať**, hodnejšie je zakomponovať do zákona č. 24/2006 Z. z.

2. upraviť aj ustanovenie § 3 ods. 16 zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 541/2004 Z. z.“) tak, aby bola presne zadefinovaná dokumentácia a údaje, ktoré majú byť utajované a taktiež uviesť k akým informáciám a dokumentácii má verejnosť plný prístup. Odporúčame **neakceptovať** najnovší návrh

rozhodnutia ACCC, ktorý sa má predložiť na MoP, k prípadu ACCC/C/2013/89 zo 4.7.2021 konštatuje súlad legislatívy SR s Aarhuským dohovorom.

3. v čl. I bode 8 § 17a vlastného materiálu navrhujeme vložiť nový odsek 4, ktorý znie: „(4) Úrad rozhodne o vydaní povolenia na umiestnenie jadrového zariadenia podľa odseku 1 na základe písomnej žiadosti stavebníka, súladného záväzného stanoviska podľa osobitného predpisu(y) a dokumentácie uvedenej v prílohe č. 1 bod A.“. Poznámka pod čiarou k odkazu (y) znie: „y) Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“. Odporúčame ako duplicitnú **neakceptovať**, súčasťou žiadosti o povolenie na umiestnenie je dokumentácia podľa prílohy č. 1 zákona č. 541/2004 Z. z., ktorej súčasťou je hodnotenie vplyvu na životné prostredie (správa EIA a platné záverečné stanovisko). Povolenie na umiestnenie nahrádza územné konanie, ale len z pohľadu jadrovej bezpečnosti.
4. v čl. I bode 8 vlastného materiálu žiadame v § 17a vypustiť odsek 3 bez náhrady. Odporúčame **neakceptovať**, návrh je v rozpore s právnou istotou pri vydávaní správy EIA. Pri veľkých investičných projektoch ako sú jadrové zariadenia je objektívne nevyhnutné uvažovať s dlhšími časovými horizontami realizácie.
5. v čl. I bode 9 vlastného materiálu navrhujeme slová „vyžadovanou osobitným predpisom“ nahradiť slovami „podľa osobitného predpisu“ a za slová „na základe písomnej žiadosti stavebníka o stavebné povolenie, doloženej dokumentáciou vyžadovanou osobitným predpisom¹¹⁾“ navrhujeme doplniť slová „potvrdenia o súlade podľa osobitného predpisu^{y)}“. Odporúčame **akceptovať**.
6. do návrhu zákona vložiť nový článok III, ktorý znie: „Čl. III Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 275/2007 Z. z., zákona č. 454/2007 Z. z., zákona č. 287/2009 Z. z., zákona č. 117/2010 Z. z., zákona č. 145/2010 Z. z., zákona č. 258/2011 Z. z., zákona č. 408/2011 Z. z., zákona č. 345/2012 Z. z., zákona č. 448/2012 Z. z., zákona č. 39/2013 Z. z., zákona č. 180/2013 Z. z., zákona č. 314/2014 Z. z., zákona č. 128/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 312/2016 Z. z., zákona č. 142/2017 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 460/2019 Z. z., zákona č. 74/2020 Z. z. a zákona č. 198/2020 Z. z. sa dopĺňa takto: Za § 37 sa vkladá nový § 37a, ktorý znie: „§ 37a (1) Navrhovateľ je povinný pred začatím stavebného konania na stavbu jadrového zariadenia podľa § 2 písm. f) prvého bodu podľa osobitného predpisu^{26a)} zaslať príslušnému orgánu žiadosť o vyhodnotenie súladu návrhu dokumentácie pre stavebné konanie s aktuálnosťou rozhodnutí vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami vo vzťahu k životnému prostrediu, ktorá obsahuje písomné vyhodnotenie spôsobu zapracovania podmienok, určených v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní alebo v záverečnom stanovisku a projektovú dokumentáciu. Písomné vyhodnotenie pripomienok zabezpečuje žiadateľ. (2) Príslušným orgánom na vyhodnotenie súladu je ministerstvo. (3) V tejto súvislosti ministerstvo vyhodnotí, či v súvislosti so zmenami v životnom prostredí, vzhľadom na časový horizont realizácie

navrhovanej činnosti, môže realizácia navrhovanej činnosti mať významné vplyvy na životné prostredie. (4) Potvrdenie o súlade vydá ministerstvo do 30 dní od doručenia žiadosti. (5) Potvrdenie o súlade nenahrádza záväzné stanovisko podľa § 38.“.

Považujeme za **duplicitnú, ale možno ju akceptovať**.

7. v prílohe č. 1 bode B. k zákonu č. 541/2004 Z. z. doplniť nové písmeno n), ktoré znie: „n) hodnotenie vplyvu jadrového zariadenia na životné prostredie, ak tak ustanovuje osobitný predpis.⁸⁾“. MŽP SR navrhuje v prílohe č. 1 bode C. k zákonu č. 541/2004 Z. z. doplniť nové písmeno x), ktoré znie: „x) hodnotenie vplyvu jadrového zariadenia na životné prostredie, ak tak ustanovuje osobitný predpis.⁸⁾“. MŽP SR navrhuje v prílohe č. 1 bode D. k zákonu č. 541/2004 Z. z. doplniť nové písmeno s), ktoré znie: „s) hodnotenie vplyvu jadrového zariadenia na životné prostredie, ak tak ustanovuje osobitný predpis.⁸⁾“. MŽP SR navrhuje v prílohe č. 1 bode E. k zákonu č. 541/2004 Z. z. doplniť nové písmeno k), ktoré znie: „k) hodnotenie vplyvu jadrového zariadenia na životné prostredie, ak tak ustanovuje osobitný predpis.⁸⁾“. MŽP SR navrhuje v prílohe č. 1 bode F. k zákonu č. 541/2004 Z. z. doplniť nové písmeno g), ktoré znie: „g) hodnotenie vplyvu jadrového zariadenia na životné prostredie, ak tak ustanovuje osobitný predpis.⁸⁾“. Poznámka pod čiarou k odkazu 8 znie: „⁸⁾ Napríklad zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, § 29 alebo § 37 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

Alternatívne, ak nebude akceptované doplnenie prílohy č. 1 k zákonu č. 541/2004 Z. z., MŽP SR žiada na koniec poznámky pod čiarou k odkazu (11) doplniť slová „a § 29 alebo § 37 a vyhodnotené pripomienky podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“.

Odporúčame **akceptovať v alternatívnom návrhu**.

Republiková únia zamestnávateľov navrhuje vypustiť 11. bod návrhu.

Odporúčame akceptovať.

Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky súhlasí s návrhom zákona a odporúča vláde Slovenskej republiky **vysloviť s návrhom zákona súhlas** po zapracovaní legislatívno-technických pripomienok.

Stanovisko

K paragrafovému zneniu návrhu zákona:

1. Názov zákona má znieť: „návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene zákona č. 54/2015 Z. z. o občianskoprávnej zodpovednosti za jadrovú škodu a o jej finančnom krytí a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.
2. V 1. bode nahradiť slová „s výnimkou“ slovom „okrem“.

3. V 3. bode nahradiť slová „odsek“ slovom „ods.“.
4. Body 6 a 7 spojiť do jedného s textom „V § 8 odseky 11 až 13 znejú:“.
5. V 8. bode v § 17a ods. 1 za slovo „zaplatení“ vložiť slovo „úradu“ a druhú vetu vypustiť.
6. V 9. bode nahradiť slová „vyžadovanou osobitným predpisom“ slovami „podľa osobitného predpisu“ a vypustiť slová „ktorou je Slovenská republika viazaná“.
7. V 12. bode nahradiť slovo „bod“ slovom „bode“
8. K čl. II v úvodnej vete vypustiť slová „a dopĺňa“.

K dôvodovej správe

1. V osobitnej časti dôvodovej správy nahradiť slová „Body 6 až 8“ slovami „Body 6 a 7“.
2. Vo všeobecnej časti primerane upraviť vetu „Návrh zákona nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie, životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana ani sociálne vplyvy.“ nakoľko k návrhu je priložená analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie a tiež analýza sociálnych vplyvov. A taktiež je potrebné sa vyjadriť ku vplyvom na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

K vykonávacím predpisom

1. V oboch návrhoch vyhlášok je treba v úvodnej vete vypustiť všetky doterajšie novely zákona a práve tam ponechať len najnovšiu, ktorá vedie k ich novelizácii.
2. V oboch návrhoch vyhlášok v čl. I chýba úvodná veta.
3. Vo vyhláške, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 431/2011 Z. z. o systéme manažérstva kvality v znení vyhlášky č. 104/2016 Z. z. vypustiť slová „mení“ nakoľko predmetnou vyhláškou sa len dopĺňajú ustanovenia do predmetnej vyhlášky a zároveň je potrebné upraviť legislatívnu techniku oboch novelizačných bodov podľa legislatívnych pravidiel.

Záver

Na základe vyššie uvedeného Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky súhlasí s návrhom zákona a odporúča vláde Slovenskej republiky vysloviť s návrhom zákona súhlas po zapracovaní legislatívno-technických pripomienok.

III.

Poslanecký návrh zákona bol predmetom rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky dňa 24. augusta 2021.

Sekcia vládnej legislatívy Úradu vlády Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky vysloviť s predloženým návrhom zákona súhlas s pripomienkami uvedenými v časti IV. tohto stanoviska.

IV.

Návrh

stanovisko vlády Slovenskej republiky

k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Radovana Kazdu, Jaromíra Šíbla, Tomáša Lehotského a Ľuboša Krajčíra na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 594)

Vláda Slovenskej republiky **súhlasí** s návrhom skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Radovana Kazdu, Jaromíra Šíbla, Tomáša Lehotského a Ľuboša Krajčíra na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 594) a uplatňuje k nemu nasledujúce pripomienky:

K názvu návrhu zákona

Znenie návrhu zákona je potrebné upraviť takto: „Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 54/2015 Z. z. o občianskoprávnej zodpovednosti za jadrovú škodu a o jej finančnom krytí a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.

K paragrafovému zneniu návrhu zákona

K čl. I

K bodu 1

Slová „s výnimkou“ je potrebné nahradiť slovom „okrem“.

K bodu 3

Slovo „odsek“ je potrebné nahradiť slovom „ods.“.

K bodom 6 a 7

Novelizačné body 6 a 7 je potrebné spojiť do jedného novelizačného bodu takto: „6. V § 8 odseky 11 až 13 znejú:“.

K bodu 7

V odseku 13 na konci je potrebné doplniť slová „s odôvodnením“.

K bodu 8

-V § 17a ods. 1 za slovo „zaplatení“ je potrebné vložiť slovo „úradu“ a druhú vetu vypustiť.

K odseku 3

V odseku 3 sa ustanovuje, že konanie o vydanie povolenia na umiestnenie jadrového zariadenia sa považuje za konanie o umiestnení podľa osobitného predpisu. Avšak v poznámke pod čiarou k odkazu ^{21a)} sa odkazuje na odsek, ktorý upravuje lehoty a spôsob zverejnenia stanoviska dotknutou obcou.

Navrhujeme odkazovať na odsek 9 zákona č. 24/2006 Z. z.

K bodu 9

-Je potrebné nahradiť slová „vyžadovanou osobitným predpisom“ slovami „podľa osobitného predpisu“ a vypustiť slová „ktorou je Slovenská republika viazaná“.

-Za slová „na základe písomnej žiadosti stavebníka o stavebné povolenie, doloženej dokumentáciou podľa osobitného predpisu ¹¹⁾ navrhujeme doplniť čiarku a slová „potvrdením podľa osobitného predpisu ^{v)}“.

K bodu 10

-Je potrebné preformulovať navrhované znenie paragrafu a dať ho do súladu s požiadavkami zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

-Za slovami „alebo havárií jadrových zariadení“ spojku „a“ navrhujeme nahradiť čiarkou a slovami „ako aj“.

-Pojem „obvodný úrad v sídle kraja“ je potrebné nahradiť pojmom „okresný úrad v sídle kraja“.

K bodu 11

Odporúčame vypustiť novelizačný bod 11.

K bodu 12

Slovo „bod“ je potrebné nahradiť slovom „bode“.

K prílohe č. 1 k zákonu č. 541/2004 Z. z.

-V bode B. je potrebné doplniť nové písmeno n), ktoré znie: „n) hodnotenie vplyvu jadrového zariadenia na životné prostredie, ak tak ustanovuje osobitný predpis.⁸⁾“.

-V bode C. je potrebné doplniť nové písmeno x), ktoré znie: „x) hodnotenie vplyvu jadrového zariadenia na životné prostredie, ak tak ustanovuje osobitný predpis.⁸⁾“.

-V bode D. je potrebné doplniť nové písmeno s), ktoré znie: „s) hodnotenie vplyvu jadrového zariadenia na životné prostredie, ak tak ustanovuje osobitný predpis.⁸⁾“.

- V bode E. je potrebné doplniť nové písmeno k), ktoré znie: „k) hodnotenie vplyvu jadrového zariadenia na životné prostredie, ak tak ustanovuje osobitný predpis.⁸⁾“.

-V bode F. je potrebné doplniť nové písmeno g), ktoré znie: „g) hodnotenie vplyvu jadrového zariadenia na životné prostredie, ak tak ustanovuje osobitný predpis.⁸⁾“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 8 znie: „⁸⁾ Napríklad zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, § 29 alebo § 37 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

Ak nebude akceptované doplnenie prílohy č. 1 k zákonu č. 541/2004 Z. z., je potrebné na koniec poznámky pod čiarou k odkazu 11 doplniť slová „a § 29 alebo § 37 a vyhodnotené pripomienky podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“.

K čl. II

-V úvodnej vete je potrebné vypustiť slová „a dopĺňa“.

-V novelizačnom bode je potrebné za slovami „§ 5 ods. 3“ slovo „písmeno“ nahradiť slovom „písm.“.

V Bratislave 7. septembra 2021